

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

OSNOVNE ŠOLE VINICA

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

Osnovne šole Vinica

1. člen (namen pravil)

Ta pravila natančneje opredeljujejo dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, kršitve, postopke in ukrepe v primeru kršitev pravil, organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

2. člen (opredelitev pojmov)

Učenec je spolno nevtralen izraz za udeleženca ali udeleženko v učnem procesu, ki obiskuje pouk in ni delavec šole.

Mlajši učenec je učenec, ki še ni dopolnil 14 let. Starejši učenec je učenec, ki je že dopolnil 14 let.

Učenec s posebnimi potrebami je učenec z odločbo pristojne institucije, s katero so ugotovljene in opredeljene posebne potrebe tega učenca.

Kršitev je vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju z veljavno zakonodajo, s temi pravili ali z ostalimi akti šole. Kršitve razčlenjujemo s temi pravili na lažje, težje in najtežje.

Postopek je proces, ki se začne z opredelitvijo kršitve in konča z vzgojnim ukrepom, ki je v skladu s temi pravili. Vzgojni ukrep je končni rezultat postopka, ki na zakonit in predvidljiv način določa odziv šole na ugotovljeno kršitev.

3. člen (pravice učenca)

Pravice učenca so:

- da obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti;
- da pridobiva znanje, spretnosti in navade za vseživljenjsko učenje;

- da mu je v šoli zagotovljeno varno in spodbudno okolje;
- da šola organizira življenje in delo s spoštovanjem univerzalnih civilizacijskih vrednot in posebnosti različnih kultur;
- da mu šola zagotavlja enakopravno obravnavanje ne glede na spol, raso in etnično pripadnost, veroizpoved, socialni status družine in druge okoliščine;
- da šola zagotovi varovanje njegovih osebnih podatkov v skladu z zakonom in drugimi predpisi;
- da učitelji in drugi delavci šole spoštujejo njegovo osebnost in individualnost ter njegovo človeško dostojanstvo in pravico do zasebnosti;
- da mu je omogočeno tudi izven pouka pridobiti dodatno razlago in nasvet;
- da se pri pouku upošteva njegova radovednost ter razvojne značilnosti, predznanje in individualne posebnosti;
- da pri pouku dobi kakovostne informacije, ki sledijo sodobnemu razvoju znanosti in strok;
- da dobi o svojem delu sprotno, pravično in utemeljeno povratno informacijo;
- da dobi pri svojem delu pomoč in podporo, če ju potrebuje;
- da svoji razvojni stopnji primerno sodeluje pri oblikovanju dni dejavnosti, ekskurzij, interesnih dejavnosti in prireditvev šole;
- da se lahko svobodno izreče o vseh vprašanih iz življenja in dela šole;
- da se vključuje v delo oddelčne skupnosti učencev, skupnosti učencev šole in šolskega parlamenta;
- da sodeluje pri ocenjevanju;
- da sodeluje pri dogovorjenih skupnih aktivnostih.

4. člen (dolžnosti in odgovornosti učenca)

Dolžnosti učenca so:

- da izpolni osnovnošolsko obveznost;
- da redno in točno obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti;
- da spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole in ima spoštljiv in strpen odnos do individualnosti, človeškega dostojanstva, etnične pripadnosti, veroizpovedi, rase in spola;
- da se spoštljivo vede do drugih;
- da izpolnjuje svoje učne in druge šolske obveznosti, da vestno in dosledno opravlja domače naloge in prinaša s seboj potrebne pripomočke za pouk;
- da v primeru odsotnosti v najkrajšem možnem času uredi zvezke (prepiše učno snov, naredi domače naloge ...) in opravi vse zamujene obveznosti;
- da učencev in delavcev šole ne ovira in ne moti pri delu;
- da v šoli in izven šole skrbi za lastno zdravje in varnost ter ne ogroža zdravja in varnosti ter osebnostne integritete drugih učencev in delavcev šole;
- da se v izven šolskih situacijah (ekskurzijah, tekmovanjih ipd.) kot učenec šole vede primerno, upošteva navodila učiteljev in častno zastopa svojo šolo;
- da kulturno in spoštljivo ravna s hrano;
- da ravna s skladu s pravili šolskega in hišnega reda;
- da varuje in odgovorno ravna s premoženjem šole ter lastnino učencev in delavcev šole ter le-tega namerno ne poškoduje;
- da v primeru lastne ogroženosti ali ogroženosti drugega poišče pomoč strokovnih delavcev;
- da sodeluje pri urejanju šole in šolske okolice in prepoznavnosti šole;
- da sodeluje pri dogovorjenih oblikah dežurstva učencev;
- da poskrbi za svojo digitalno identiteto, ki jo potrebuje za delo z digitalnimi mediji v šoli;
- da v specializiranih učilnicah upošteva veljavna varnostna navodila.

Učenec je odgovoren za dosledno izpolnjevanje svojih dolžnosti in kršitve zakonskih in šolskih predpisov, vključno s temi pravili. Učenci so starosti in razvojni stopnji primerno odgovorni za svoje vedenje. Mlajši učenec ni kazensko odgovoren za najtežje kršitve. Starejši učenec je kazensko odgovoren za najtežje kršitve. Učenec je odškodninsko odgovoren po splošnih pravilih civilnega prava (obligacijskega zakonika).

5. člen (pravice, obveznosti in odgovornosti staršev)

Nesporne pravice staršev so določene z Zakonom o osnovni šoli (5., 48., 49. člen; Ur. l. RS, 81/06, 102/07) in drugimi pravilniki. Med nesporne pravice staršev sodi tudi:

- pravica do informiranosti o lastnem otroku,
- pravica do sodelovanja v formalnih starševskih organizacijah na šoli (svet staršev).

Obveznosti in odgovornost staršev:

- sodelovanje s šolo v skrbi za otrokov razvoj in zagotavljanje njegovih nespornih pravic;
- upoštevanje dogovorov s šolo v zvezi z otrokovimi nespornimi in pridobljenimi pravicami ter dolžnostmi;
- opravičevanje odsotnosti otrok;
- dolžni so se odzvati na vabila šole;
- v času, ko je njihov otrok v šoli, morajo poskrbeti, da je dosegljiv vsaj en starš ali oseba, ki lahko poskrbi za otroka;
- v primerih tožbenih in odškodninskih zahtevkov drugih fizičnih oseb so odgovorni za ravnanje svojih otrok, tako kot to določajo zakoni, drugi pravni predpisi in sodna praksa, tudi v dogodkih, ki so se zgodili v šoli oziroma pri šolskih dejavnostih;
- za namerno uničevanje šolske opreme s strani njihovega otroka;
- spoštovanje poslovnega časa šole;
- v primeru, ko pride starš po otroka v vinjenem stanju, se otroka ne preda staršu, šola pokliče drugega starša, če to ni možno, se kontaktira pristojne organe.

6. člen (pravice in obveznosti delavcev šole ter odgovornost šole)

- Pravice in obveznosti delavcev šole so opredeljene z Zakonom o delovnih razmerjih, ZOFVI, Zakonom o osnovni šoli, s posameznimi pravilniki in Kolektivno pogodbo.
- Odgovornost šole oziroma njenih strokovnih delavcev zadeva tako ravnanje otrok kot nujni nadzor nad njihovim ravnanjem in zagotavljanjem varnosti za učence.
- Dolžnost šole in delavcev šole je, da učence ves čas učnega in vzgojnega procesa poučuje, osvešča in usmerja v odgovorno vedenje, sprejemanje odgovornosti za svoje vedenje in sprejemanje posledic za svoje vedenje.
- Šola je dolžna učencem, ki imajo vzgojne težave, zagotoviti optimalno pomoč, o naravi in resnosti problemov obvestiti starše in jih napotiti v ustrezno institucijo po psihosocialno pomoči.
- Šola je dolžna starše obveščati o vseh dogodkih, ki zadevajo kršitve šolskega reda in o uvedenih vzgojnih ukrepih. V primerih hujših kršitev šolskega reda, telesnih poškodb ali večje materialne škode šola takoj obvesti starše vseh prizadetih učencev in se z njimi dogovori za nadaljnje ravnanje. V primerih, ko se starši ne odzovejo na vabila šole, lahko šola sproži ustrezne postopke pri ustreznih institucijah socialne pomoči (CSD, svetovalni center idr.).

7. člen (načini zagotavljanja varnosti in nadzor)

Nadzor na šolskem območju je organiziran z dežurstvom strokovnih delavcev. Učenci so dolžni upoštevati navodila nadzornih oseb.

Učencem zagotavljamo varnost, tako da:

- oblikujemo oddelke in skupine učencev v skladu z veljavnimi normativi in standardi;
- na dnevih dejavnosti ter tečajih plavanja, kolesarjenja, smučanja ipd. zagotovimo ustrezno število spremljevalcev v skladu z veljavnimi normativi in navodili za izvajanje učnih načrtov;
- z neposrednim nadzorom učencev pri vseh oblikah dela in življenja v šoli;
- zagotavljamo dežurstva učiteljev med odmoroma za malico in kosilo po razporedu, ki je javno objavljen;
- z doslednim izvajanjem predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu, pri čemer zagotavljamo, da so objekti, učila, oprema in naprave v skladu z veljavnimi normativi in standardi;
- zagotovimo učencem ustrezno opremo, kadar sodelujejo pri urejanju šole in šolske okolice;
- z izvajanjem osnovnega preventivnega zdravstvenega programa;
- z izvajanjem prometno-varnostnega programa, ki obsega: izvajanje učnega programa prometne vzgoje pri rednem pouku; vsakodnevno osveščanje učencev o doslednem upoštevanju prometnih predpisov pri vključevanju v promet kot pešci, kolesarji ali kot vozači, s poudarkom na odgovornem vedenju; prikaz varnih dohodov do šole s prometno varnostnim načrtom; obveščanje staršev o njihovi vlogi in odgovornosti pri vzgoji otrok za varno vključevanje v promet;
- z izvajanjem različnih aktivnosti in ukrepov za zagotavljanje varnosti učencev in preprečevanje nasilja;
- z nadzorom prihodov in odhodov v šolo in iz nje;
- s protokolom zaklepanja in odklepanja šole;
- z varovanjem šolskega objekta z alarmnim sistemom, povezanim z varnostno službo;
- z doslednim izvajanjem nadzora pri delu z računalniki in drugimi digitalnimi napravami;
- z onemogočanjem nepooblaščenega dostopa do računalnikov in drugih digitalnih medijev.

Šola mora varovati učence pred nadlegovanjem, trpinčenjem, zatiranjem, diskriminacijo, nagovarjanjem k dejanjem, ki so v nasprotju z zakonom in splošno sprejetimi civilizacijskimi normami, in pred tem, da bi jih namerno poniževali drugi učenci, delavci šole in druge osebe, ki vstopajo v šolski prostor.

8.člen (pravila obnašanja in ravnanja)

Vedenje in ravnanje učencev v šoli posredno določajo:

- dolžnosti učenca v osnovni šoli;
- pravice učencev, ki jih s svojim vedenjem in ravnanjem drugi učenci ne smejo ogroziti ali onemogočati;
- splošna in posebna pravila socialnega vedenja, ki jih družba prepoznava kot pomembna, zaželena, ustrezna, zapovedana ali prepovedana in so del običajnih civilizacijskih, kulturnih in družbenih norm;
- šolske situacije, ki jih določa urnik, prostori, v katerih se zadržujejo, oblike dela in dogovori o delu in ravnanju;

- Hišni red, ki podrobneje določa pravila primerne in varnega vedenja ter ravnanja učencev v spodaj navedenih značilnih šolskih situacijah:
 - Prihod v šolo in odhod iz šole;
 - Garderoba in garderobne omarice;
 - Pouk in odmori;
 - Specializirane učilnice;
 - Knjižnica;
 - Telovadnica in zunanje površine;
 - Interesne dejavnosti;
 - Uporaba toaletnih prostorov;
 - Jedilnica, malica, kosilo;
 - Dežurstvo učencev;
 - Dežurstvo strokovnih delavcev;
 - Starši v šoli;
 - Izjemni dogodki: telesne poškodbe, bolezenska stanja, hujše kršitve šolskega reda, ogrožajoči dogodki
 - Skrb za lastno in tuje imetje ter šolsko lastnino;
 - Uporaba digitalne tehnologije;
 - Druge omejitve in zahteve za zagotavljanje varnosti.

Pravila obnašanja in ravnanja so določena, dogovorjena in vsebovana v Vzgojnem načrtu šole, Hišnem redu, Pravilih šolskega reda in sklepih učiteljskega zbora.

Starosti in razvojnem nivoju učencev primerno razredniki in drugi strokovni delavci učence seznajajo z zaželenim vedenjem v šoli, jih posebej opozorijo na oblike vedenja, ki predstavljajo težje in najtežje kršitve šolskega reda, učitelji, ki opravljajo delo v specializiranih učilnicah, pa jih opozorijo na ravnanje, ki je pomembno v tej učilnici. Učenci so dolžni ravnati v skladu z dogovorjenimi pravili vedenja in ravnanja in se podrediti vzgojnim ukrepom delavcev šole.

9. člen (odsotnost učencev)

Evidentiranje odsotnosti učencev

- Sprotne izostanke vpisuje učitelj, ki vodi posamezno uro, vse izostanke učencev pri pouku in dejavnostih iz obveznega programa pa vodi razrednik v dnevniku dela za posamezni oddelek.
- Najavljene odsotnosti vpisuje v dnevnik dela razrednik.
- Razrednik sproti pregleduje izostanke učencev in ustrezno ukrepa.
- Odsotnost učenca pri posamezni uri pouka oziroma drugi dejavnosti dovoli učitelj, ki vodi to uro oziroma dejavnost in o tem obvesti razrednika.
- Učitelj ali drugi delavec, ki pripravlja tekmovanje ali srečanje učencev, o udeležbi in odsotnostih učencev pri pouku obvesti razrednika vsaj tri dni pred tem, ko učenci odidejo na srečanje ali tekmovanje. O odsotnostih zaradi sodelovanja pri športnih, kulturnih in drugih tekmovanjih in srečanjih, na katerih učenci sodelujejo v imenu šole, razrednik obvesti starše. Navedene odsotnosti so opravičene.
- Izhode učencev med prostimi urami pisno dovolijo starši.
- Izreden odhod iz šole (slabo počutje, zdravniški pregledi, druge obveznosti ...) je dovoljen le z vednostjo razrednika oziroma učitelja, ki v razredu poučuje v času odhoda, in to v spremstvu staršev ali skrbnikov učenca.

Opravičevanje odsotnosti

- Učenec mora prisostvovati pouku in dejavnostim obveznega programa. V primeru odsotnosti morajo starši najkasneje v petih dneh po izostanku učenca razredniku sporočiti vzrok izostanka, najkasneje v petih dneh po prihodu učenca v šolo pa morajo osebna ali pisna opravičila posredovati razredniku. Če razrednik v omenjenem roku ne prejme opravičila, šteje izostanke za neopravičene.
- Ne glede na določbo prejšnjega odstavka razrednik upošteva opravičilo, ki ga učenec ali starši iz opravičenih razlogov predložijo po izteku roka.
- Kadar učenec izostane zaradi bolezni več kot 5 šolskih dni, lahko razrednik zahteva uradno zdravniško potrdilo o opravičenosti izostanka. Uradno zdravniško potrdilo izda zdravnik na predpisanem obrazcu, ki mora biti opremljen s štampljko izvajalca zdravstvene dejavnosti in štampljko ter podpisom zdravnika.
- Če razrednik dvomi o verodostojnosti opravičila, obvesti o tem starše oziroma zdravnika, ki naj bi opravičilo izdal. Če ugotovi, da je opravičilo lažno, izostanka ne opraviči in ustrezno ukrepa.
- Če učenec izostane več kot dva dni, starši pa razredniku niso sporočili vzroka izostanka, razrednik o izostanku učenca obvesti starše in jih pozove, da sporočijo vzrok izostanka.
- Če učenec iz zdravstvenih razlogov ne sodeluje pri pouku športa je nujno, da starši to predhodno sporočijo športnemu pedagogu in/ali prinesejo razredniku zdravniško opravičilo.

Napovedana odsotnost

- Učenec lahko izostane, ne da bi starši sporočili vzrok izostanka, če njegov izostanek razredniku vnaprej napovejo. Ta izostanek lahko strnjeno ali v več delih traja največ pet dni v letu. Ravnatelj lahko na podlagi obrazložene prošnje staršev iz opravičljivih razlogov dovoli učencu daljši izostanek od pouka. Izostanek so starši dolžni najaviti 3 dni pred izostankom.
- Starši in učenci so dolžni poskrbeti za to, da učenec v najkrajšem možnem času uredi zvezke (prepiše učno snov, naredi domače naloge ...) in tako ob vrnitvi v šolo nemoteno nadaljuje s poukom.
- Ravnatelj lahko na podlagi predhodno oddane pisne vloge za odobritev daljšega izostanka od pouka, učencu odobri daljši izostanek. Odločitev je sprejeta v sodelovanju z razrednikom glede na učenčev uspeh in druge življenjske okoliščine učenca.
- Če odsotnost učenca ni napovedana za dan dejavnosti, se strošek prevoza zaračuna, razen v primeru bolezni učenca.

Oprostitev sodelovanja iz zdravstvenih razlogov

- Posamezni učenec je lahko iz zdravstvenih razlogov oproščen sodelovanja pri določenih urah pouka in drugih dejavnostih šole.
- Starši učenca morajo predložiti razredniku mnenje in navodilo zdravstvene službe. Razrednik o tem takoj obvesti učitelje oziroma druge sodelavce, ki izvajajo pouk ali druge dejavnosti šole. V dnevnik razrednik vpiše čas trajanja oprostitve.
- Učenec, ki je oproščen sodelovanja pri posamezni uri pouka, mora tej uri prisostvovati in opraviti naloge, ki ne ogrožajo njegovega zdravstvenega stanja in jih sme opravljati v skladu z navodili zdravstvene službe. Če učenec zaradi zdravstvenih razlogov ne more opravljati nobene naloge, šola zanj organizira nadomestno dejavnost.

Neopravičeni izostanki

- Za neopravičen izostanek se šteje neopravičena odsotnost učenca pri pouku in dejavnostih obveznega programa. Izostanke učenca pri razširjenem programu se evidentira.

- Neopravičeni izostanki so občasni, če učenec izostaja le pri urah pouka posameznih predmetov, ali strnjeni, če izostanek traja več ur ali šolskih dni zaporedoma. Razrednik o izostankih obvesti starše in ukrepa v skladu z vzgojnim načrtom in šolskim redom.
- V izjemnih primerih in po proučitvi vseh okoliščin ravnatelj v sodelovanju z razrednikom in svetovalno službo odloči, da se izostanek učenca ne bo obravnaval kot neopravičen izostanek, če oceni, da je vzrok izostanka take narave, da učenec potrebuje pomoč oziroma svetovanje.

Zamujanje pouka

- Učenec mora biti v razredu ob zvonjenju. Učenec, ki je zamudil, se učitelju opraviči za zamudo in svojo zamudo pojasni. Učitelj v dnevnik vpiše, koliko časa je učenec zamudil. Razrednik v razgovoru z učencem ugotovi, ali je razlog za zamudo opravičljiv ali ne.
- Ob ponavljajočem zamujanju razrednik pokliče starše, ki se morajo v reševanje problematike takoj aktivno vključiti.
- V kolikor učenec ponavljajoče zamuja k pouku, je lahko podan predlog za vzgojni opomin učencu.

10. člen (prepovedi in omejitve)

Na območju šole in površin, ki sodijo v šolski prostor, je prepovedano:

- vstopanje v šolo z rolerji in skiroji;
- prinašati in v njih uporabljati ali zgolj posedovati nedovoljene in nevarne predmete, kot so pirotehnična sredstva, noži, strelno orožje, drugo orožje, drugi ostri ali koničasti predmeti, kot so škarje, britvice, brivniki ipd., sekire in drugo različno orodje, kot so izvijači, kladiva, vijaki, želji, vrtalniki ipd.;
- kajenje, uživanje alkohola in drog ter drugih psihoaktivnih sredstev oziroma prihod ter prisotnost pod vplivom alkohola in drog ter drugih psihoaktivnih sredstev ali zgolj posedovanje naštetega v času pouka, dnevi dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno izobraževalne dejavnosti;
- prinašanje in uporabljanje drugih snovi, ki so neprimerne ali škodljive za otrokovo zdravje in razvoj (npr. energetske pijače, sladke pijače, sladkarije ...).
- vsako fizično, psihično in spletno nasilje nad učenci in delavci šole;
- namerno uničevanje šolske lastnine ali lastnine drugih učencev in delavcev šole;
- neupravičeno zapuščanje šolskih prostorov v času poteka vzgojno-izobraževalnega procesa;
- fotografiranje in snemanje;
- uporabljanje elektronskih, digitalnih in pametnih naprav, z izjemo kalkulatorjev;
- vsa ostala dejanja, ki jih veljavna zakonodaja opredeljuje kot kazniva.

Prepoved velja za vse dni in tudi za primere, ko se vzgojno-izobraževalno delo ne izvaja kot pouk (dnevi dejavnosti, ekskurzije, šola v naravi ...).

11. člen (pravica nadzora in ugotavljanja dejstev)

Strokovni delavec, ki obravnava ali raziskuje kršitev šolskega reda, ima pravico o dogodku vprašati vpletene učence, priče in druge, za katere lahko upravičeno domneva, da kaj vedo o dogodku. Razgovori se opravijo individualno, s spoštovanjem osebne integritete učenca in posebno skrbjo za oškodovance in žrtve kršitev.

Če strokovni delavec šole vidi, da učenec poseduje nedovoljen oziroma nevaren predmet ali snov (ali več njih), s katerim bi lahko ogrozil svoje zdravje ali življenje ali bi lahko ogrozil zdravje in življenje

drugih učencev, zaposlenih ali obiskovalcev, ga učencu začasno odvzame. Odvzeti predmet preda svetovalni delavki, ki o odvzemu obvesti starše. Ti odvzeti predmet osebno prevzamejo po predhodnem dogovoru s svetovalno delavko ali z razrednikom učenca.

Če strokovni delavec šole sumi, da učenec poseduje nedovoljen oziroma nevaren predmet ali snov (ali več njih), s katerim bi lahko ogrozil svoje zdravje ali življenje ali bi lahko ogrozil zdravje in življenje drugih učencev, zaposlenih ali obiskovalcev, o tem obvesti ravnateljico, če to ni mogoče pa svetovalno delavko, in učenca skupaj z osebnimi predmeti (torbo, jakno, bundo ipd.) pospremi k ravnateljici oziroma svetovalni delavki.

Pregled osebnih predmetov učenca opravi ravnateljica, lahko pa za to pooblasti tudi drugega strokovnega delavca (za posamezen primer ali za vse primere).

Pregled osebnih predmetov učenca se opravi nemudoma v prisotnosti ravnateljice (ali svetovalne delavke, če ravnateljica ni dosegljiva), učenca in učenčevega razrednika. Če ni mogoče zagotoviti prisotnosti vseh, mora biti poleg ravnateljice ali svetovalne delavke (če ravnateljica ni dosegljiva) vselej prisoten najmanj en delavec.

Ravnateljica ali pooblaščen strokovni delavec pozove učenca, da sam zloži na za to namenjen prostor vse predmete, ki jih ima pri sebi. Če učenec to odkloni, sme ravnateljica ali pooblaščen strokovni delavec sam poseči v šolsko torbo, drugo torbo in vrhnja oblačila učenca in najdene predmete odložiti na za to namenjen prostor.

Svetovalna delavka vodi zapisnik o pregledu osebnih predmetov učenca. Zapiše osebna imena prisotnih, kraj, datum in uro pregleda osebnih predmetov in opredelitev razloga zanj. Ko so osebni predmeti učenca zloženi na za to namenjen prostor, svetovalna delavka za zapisnik napiše, ali so med njimi tudi nedovoljeni ali nevarni predmeti ali snovi in kateri. Zapisnik se zaključi z zaznambo odvzema predmeta, opisom odvzetega predmeta in navedbo kraja hrambe do prevzema s strani staršev, po predhodnem dogovoru z razrednikom. Če pri pregledu osebnih predmetov učenca nedovoljen oziroma nevaren predmet ali snov (ali več njih) ni bil najden, se zapisnik zaključi s takšno ugotovitvijo.

Predmeti, razen odvzetih, se po končanem pregledu vrnejo učencu.

O tem, da je bil opravljen osebni pregled predmetov učenca, razlogu zanj in ugotovitvah svetovalna delavka še isti dan obvesti starše učenca.

V kolikor se pri učencu najdejo sredstva, ki ogrožajo zdravje, varnost ali življenje učencev in delavcev šole, se o tem obvesti tudi policijo.

Če delavec šole opazi, da učenec kadi, poseduje ali uživa alkohol, drogo ter druga psihoaktivna sredstva oziroma je pod njihovim vplivom, o tem obvesti razrednika, svetovalno službo ali vodstvo šole, ki ustrezno ukrepa.

Šola ima pravico nadzora tudi v sanitarijah in garderobah oz. garderobnih omaricah učencev. Nadzor opravljajo strokovni delavci osebno in na način, ki v največji meri spoštuje zasebnost učencev.

12. člen (kršitve)

Za kršitev se šteje vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju s pravili šolskega reda, ostalimi akti šole ali veljavno zakonodajo. Kršitve delimo na lažje, težje in najtežje.

12. a člen (lažje kršitve šolskega reda)

I. Lažje kršitve so:

- zamujanje k uram pouka (dva do trikrat) in k drugim oblikam vzgojno- izobraževalnega dela,
- občasni neopravičeni izostanki 6 ur oz. strnjeni neopravičeni izostanki do 12 ur,
- odklanjanje dela (učenec noče pisati, vendar pri tem ne moti ostalih),
- neupoštevanje navodil učitelja,
- motenje pouka (enkrat do dvakrat),
- prepisovanje pri preverjanju ali ocenjevanju znanja,
- neizpolnjevanje šolskih obveznosti (ne opravljanje nalog pri pouku, domačih nalog, ne prinašanje šolskih potrebščin, pripomočkov in opreme) in odklanjanje sodelovanja pri dogovorjenih dejavnostih in akcijah na šoli (dvakrat do trikrat),
- neodgovorno opravljanje nalog pri dogovorjenih oblikah dežurstva,
- zadrževanje v garderobah med odmorom in po pouku,
- izzivanje, žaljenje in izsiljevanje drugih učencev ali delavcev šole,
- neprimeren prihod na kosilo/vrivanje/,
- neprimerno ravnanje s hrano in neupoštevanje pravil ločevanja odpadkov,
- neupoštevanje bontona,
- onesnaževanje šole in okolice,
- malomarno ravnanje s šolsko lastnino,
- skrivanje tuje lastnine,
- laganje z namenom izogibanja vzgojnemu ukrepu ali prelaganje krivde na drugega,
- vsebinsko spreminjanje in uničevanje obvestil učitelja in drugih organov šole,
- neupoštevanje Hišnega reda in ostalih dogovorov, sprejetih na nivoju razreda ali šole,
- neprimerno izražanje (kletvice, žaljivke ...) na vseh šolskih površinah in pri vseh vzgojno-izobraževalnih dejavnostih,
- prinašanje igrač in motečih predmetov k pouku in k drugim oblikam vzgojno- izobraževalnega dela.

12. b člen (težje kršitve)

II. Težje kršitve so:

- ponavljajoče (trikrat) lažje kršitve, za katere so že bili izrečeni vzgojni postopki in ukrepi,
- kajenje v šolskih prostorih ali na zunanjih površinah šole,
- namerno poškodovanje in uničevanje šolske opreme, zgradbe ter stvari in opreme drugih učencev, delavcev šole ali obiskovalcev šole z manjšo premoženjsko škodo,
- uničevanje šolskih prevoznih sredstev,
- napeljevanje h kršitvam/nagovarjanje drugih h kršenju pravil,
- uporaba telefona in ostalih elektronskih naprav v šolskih prostorih in pri vzgojno izobraževalnih dejavnostih. V primeru da ima učenec pri sebi mobilni telefon, kadar to ni izrecno dovoljeno, ga zaposleni na šoli pozove, da mu telefon izroči. Telefon zaposleni odnese svetovalni delavki in naredi zabeležko o kršitvi. Starši učenca prevzamejo telefon v času uradnih ur.
- občasni neopravičeni izostanki nad 12 ur oz. strnjeni neopravičeni izostanki nad 18 ur,
- nedovoljeno odhajanje iz šole pred koncem pouka,

- fotografiranje, snemanje in objavljane fotografij, posnetkov ali osebnih podatkov brez soglasja učenca, strokovnega delavca oz. drugih vpletenih,
- ponavljajoče se neprimerno govorno izražanje (kletvice, žaljivke ...) na vseh šolskih površinah in na vseh vzgojno-izobraževalnih dejavnostih,
- izsiljevanje učencev in delavcev šole,
- nepooblaščno branje dokumentov osebne narave oz. zaupne narave, šolske dokumentacije idr.,
- ponarejanje, popravljjanje ali uničevanje pisnih preverjanj in ocenjevanj, opravičil, obvestil/ponarejanje podpisov in obvestil staršev,
- žaljivo govorjenje (žaljenje, preklinjanje, poniževanje, nestrpne opazke do drugačnih), javno spodbujanje ali razpihovanje narodnostnega, rasnega, verskega ali drugega sovraštva oz. nestrpnosti ali spodbujanje k drugi neenakopravnosti zaradi telesnih ali duševnih pomanjkljivosti oziroma drugačnosti,
- grob verbalni napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo (žalitve, zmerjanje, zasmehovanje, opolzko govorjenje, širjenje lažnih govoric ...),
- poseganje v telesno in duševno nedotakljivost učenca in delavca šole ali druge osebe,
- prihod oz. prisotnost v šolo pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih substanc v času pouka, na dnevih dejavnosti in drugih organizirani oblikah vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, ki so opredeljene v LDN šole,
- posedovanje, prodajanje, dajanje ali uživanje alkohola, energetskih napitkov ali drugih drog v šolskih prostorih ali na zunanjih šolskih površinah ter napeljevanje drugih učencev k takemu dejanju,
- napeljevanje h kršitvam/nagovarjanje drugih h kršenju pravil, ki bi imelo za posledico najtežjo kršitev,
- neupoštevanje določil individualiziranega vzgojnega načrta po izreku vzgojnega opomina.

12. c člen (najtežje kršitve)

III. Najtežje kršitve so:

- ponavljajoče (trikrat) se težje kršitve, za katere so že bili izrečeni vzgojni ukrepi,
- fizični napad na učenca, delavca šole ali drugo osebo,
- nasilje z elementi kaznivega dejanja,
- kraja lastnine drugih učencev, delavcev šole, obiskovalcev in šolske lastnine,
- popravljjanje in vpisovanje ocen v šolsko dokumentacijo,
- laganje z namenom prikrivanja kaznivega dejanja,
- uničevanje uradnih dokumentov ter ponarejanje podatkov in podpisov v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izdaja šola,
- napeljevanje h kršitvam/nagovarjanje drugih h kršenju pravil, ki bi imelo za posledico kaznivo dejanje,
- ogrožanje življenj in zdravja učencev ter delavcev šole,
- spolno nadlegovanje učencev ali delavcev šole (neprimerno izražanje, opazke, dotiki, nagovarjanje...), predvajanje erotičnih in pornografskih vsebin,
- posedovanje, prodajanje, dajanje ali uživanje alkohola, energetskih napitkov ali drugih drog v šolskih prostorih ali na zunanjih šolskih površinah ter na dejavnostih, napeljevanje drugih učencev k takemu dejanju,
- prinašanje, posedovanje, prodaja in uporaba pirotehničnih sredstev, odprtega ognja, orožja in drugih nevarnih predmetov v šoli, na zunanjih površinah šole ali na drugih organiziranih

- vzgojno-izobraževalnih dejavnostih,
- zloraba interneta za objavljanje slik učencev in zaposlenih v šoli, osebnih podatkov, žaljivih zapisov ali druge oblike spletnega nadlegovanja.

13. člen (načela pri izbiri postopka in izreka vzgojnega ukrepa)

V primeru ugotovljenih kršitev iz 12. člena teh pravil lahko šola sproži ustrezne postopke in ukrepe proti kršitelju. Pri tem mora dosledno upoštevati naslednja načela:

- Učencu se ne sme izreči ukrepa, s katerim bi bile kršene njegove zakonite pravice.
- Spore je potrebno reševati na miren način.
- Načelo postopnosti: proti kršitelju, pri katerem je bila prvič ugotovljena kršitev, mora šola uvesti postopek, ki vodi do najmilejšega predvidenega ukrepa. V primeru nadaljnjih kršitev se ukrepi stopnjujejo.
- Kršitev mora biti ugotovljena brez razumnega dvoma. V nasprotnem primeru šola proti kršitelju ne sme ukrepati.
- Načelo sorazmernosti: izrečeni ukrep mora biti sorazmeren s težo kršitve.
- Načelo individualizacije: pri izbiri postopka in izreku vzgojnega ukrepa je potrebno upoštevati vse subjektivne in objektivne okoliščine primera.
- Načelo kontradiktornosti: kršitelju je potrebno omogočiti izjavo o dejanju ali dogodku in o izjavah nasprotne strani.
- Proti kršitelju se v isti zadevi lahko ukrepa samo enkrat.
- Privilegij zoper samoobtožbo: šola od kršitelja ne sme pridobiti priznanja krivde ali kakršnihkoli izjav o kršitvi na nezakonit način.

Kadar učenec krši šolska pravila oz. se neprimerno vede, delavec šole takoj odreagira in glede na problematiko vzgojno ukrepa. V primeru, da kršitev zazna nepedagoški delavec, o dogodku obvesti pedagoškega delavca, svetovalno službo ali vodstvo šole. Pri izbiri vzgojnega ukrepa upoštevamo težo kršitve, predvidene pedagoške posledice ukrepanja, zmožnost presoje posledic lastnih dejanj glede na učenčevo starost, nagibe oziroma motive za dejanje, okolje, v katerem učenec živi, škodljivost dejanja ter ponavljanje kršitve. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore, vodenjem učencev in iskanjem možnosti za spremembo neustreznega vedenja.

14. člen (postopki in ukrepi v primeru kršitev)

VZGOJNI POSTOPKI

1. Vzgojni postopki za lažje kršitve so:
 - pogovor učitelja, ki je kršitev videl, z učencem,
 - pogovor razrednika z učencem,
 - pogovor s starši kršitelja,
 - vrstniška mediacija,
 - pogovor svetovalne delavke z učencem,
 - učenje pravilnega opravičevanja in drugih socialnih veščin,
 - **pogovor šolske svetovalne delavke, razrednika, vodstva šole in učenca s starši.**

2. Vzgojni postopki za težje kršitve so:

- pogovor razrednika z učencem,
- pogovor razrednika s starši,
- šolska mediacija,
- pogovor šolske svetovalne delavke, razrednika, vodstva šole in učenca s starši,
- postopek izrekanja vzgojnega opomina (pri večjem številu težjih kršitev -od tri naprej).

3. Vzgojni ukrepi za najtežje kršitve so:

- izrek vzgojnega opomina

Po izreku vzgojnega opomina je potrebno najkasneje v desetih delovnih dneh od izrečenega opomina pripraviti individualizirani vzgojni načrt, v katerem se opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo šola izvajala. Pri sestavi in izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta sodelujejo razrednik, svetovalna delavka in starši učenca. Vsi izvajalci so dolžni opravljati zastavljene cilje in evalvacijo ter sodelovati na predvidenih skupnih razgovorih.

- odstop obravnave kršitve pristojnim institucijam

Pri najtežjih kršitvah, ki imajo elemente kaznivega dejanja, šola obvesti tudi pristojne službe. Pristojne službe šola obvesti tudi v primeru, če se starši ne odzivajo na vabila na razgovor.

VZGOJNI UKREPI

1. Vzgojni ukrepi za lažje kršitve so:

- opozorilo učitelja ali drugega strokovnega delavca,
- osebno opravičilo učenca kršitelja,
- pisno obvestilo staršem (podpis),
- restitucija: povrnitev v prvotno stanje po materialni škodi, povrnitev v prvotno stanje po moralni škodi,
- opozorilo, presedanje, učenec gre na pogovor s strokovnim delavcem izven oddelka, dela po navodilih strokovnega delavca, ta napiše obvestilo za starše,
- učenec samostojno predela vsebino učne snovi, pri kateri je neopravičeno izostal (učitelj lahko pri naslednji učni uri to tudi preveri),
- dokončanje neopravljenih (učnih) obveznosti po pouku ali pred poukom ob nadzoru strokovnega delavca s soglasjem staršev,
- učenec dobi neopravičeno uro/ure,
- razgovor v zvezi z reševanjem težav pri pouku,
- opravljanje dela v korist razredne ali šolske skupnosti,
- odpravljanje povzročenega nereda v določenih prostorih -učitelj presodi, kdaj naj učenec delo opravi in koliko časa za to potrebuje,
- odvzem igrač in motečih predmetov.

2. Vzgojni ukrepi za težje kršitve so:

- restitucija: povrnitev v prvotno stanje po materialni škodi, povrnitev v prvotno stanje po moralni škodi, družbeno koristno delo,
- odstranitev učenca od pouka in šolskih dejavnosti -prevzamejo ga starši,
- omejitev nekaterih pravic in ugodnosti, pri čemer se učencu opredeli druga dejavnost,
- prepoved skupnih aktivnosti učencem, ki se pogosto zapletajo v spore ali kršijo pravila,

- osebno opravičilo oškodovancu,
- javno opravičilo (pred razredom, drugo skupino in skupnostjo učencev),
- učencu se ne dovoli udeležba na dogodku, prireditvi, dnevu dejavnosti ali ekskurziji izven šole, namesto tega se mu omogoči nadomestni učni proces,
- opozorilo in začasna izročitev zadržanih predmetov svetovalni delavki, kjer predmete prevzamejo starši,
- obvestilo na CSD ali vzgojni opomin v primeru ne obiskovanja pouka,
- prepoved sodelovanja na tekmovanjih, nastopih, prireditvah ...,
- zadržanje učenca na informativnem pogovoru po pouku (o tem je potrebno telefonsko obvestiti starše),
- učenec skupaj s šolsko svetovalno delavko oblikuje sklepe nadaljnjega sprejemljivega vedenja in jih zapiše,
- vzgojni ukrep, določen z mediacijo,
- prekinitev mediacije v primeru neuspeha in izvedba drugih postopkov,
- začasna ukinitve nekaterih dejavnosti učenca (udeležba na občinskih, področnih in državnih šolskih tekmovanjih, udeležba na dnevih dejavnosti, ekskurzijah ali udeležba ob spremstvu staršev oziroma prepoved udeležbe ob seznanitvi staršev, kandidiranje za opravljanje pomembnih funkcij v razredu ali razrešitev funkcije,
- uradno obvestilo staršem o kršitvi,
- odvzem in izročitev dokaznega gradiva pristojnim osebam,
- **izrek vzgojnega opomina v skladu z ZOsn.**

3. Vzgojni ukrepi za najtežje kršitve so:

- izrek vzgojnega opomina

Po izreku vzgojnega opomina je potrebno najkasneje v desetih delovnih dneh od izrečenega opomina pripraviti individualizirani vzgojni načrt, v katerem se opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo šola izvajala. Pri sestavi in izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta sodelujejo razrednik, svetovalna delavka in starši učenca. Vsi izvajalci so dolžni opravljati zastavljene cilje in evalvacijo ter sodelovati na predvidenih skupnih razgovorih.

- odstop obravnave kršitve pristojnim institucijam

Pri najtežjih kršitvah, ki imajo elemente kaznivega dejanja, šola obvesti tudi pristojne službe. Pristojne službe šola obvesti tudi v primeru, če se starši ne odzivajo na vabila na razgovor.

15. člen (organiziranost učencev)

Oddelčna skupnost

V osnovni šoli se učenci organizirajo v oddelčne skupnosti. Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka. Učenci oddelčne skupnosti volijo enega predstavnika oddelka v skupnost učencev šole. Volitve so tajne.

Učenci pri urah oddelčne skupnosti skupaj z razrednikom obravnavajo posamezna vprašanja iz življenja in dela svoje skupnosti in šole ter oblikujejo predloge in pobude za boljše delo in razreševanje problemov, in sicer:

- obravnavajo učni uspeh v oddelku in organizirajo medsebojno pomoč pri učenju,
- organizirajo pomoč sošolcem v različnih težavah,
- obravnavajo kršitve in predlagajo načine ukrepanja ter preventivnega delovanja,
- dajejo pobude in predloge v zvezi s poukom, programom dni dejavnosti, ekskurzij, šolskih prireditev in interesnih dejavnosti,
- predlagajo razredniku ugotavljanje ustreznosti posamezne ocene,

- sodelujejo pri ocenjevanju,
- oblikujejo predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem v oddelčni skupnosti,
- organizirajo različne oblike dežurstva v skladu s sprejetim hišnim redom in dogovorjenim letnim načrtom dežurstev,
- organizirajo različne akcije in prireditve,
- opravljajo druge naloge, za katere se dogovorijo.

Od predstavnikov oddelkov šolske skupnosti se pričakuje vzorno vedenje. To pomeni, da učenci upoštevajo pravila šolskega reda, so spoštljivi do vrstnikov in odraslih, pripravljeni pomagati drugim ter konstruktivno zastopajo interese svojega oddelka. V kolikor bi kateri izmed predstavnikov šolske skupnosti huje kršil šolski red, ga mentorica šolske skupnosti lahko zamenja z drugim učencem iz tistega oddelka, ki ga predlagajo učenci oddelka in razrednik oz. razredničarka.

Skupnost učencev šole

Za uveljavljanje svojih pravic in interesov se oddelčne skupnosti preko svojih predstavnikov povezujejo v skupnost učencev šole. Skupnost učencev šole opravlja naslednje naloge:

- zbira pripombe in predloge oddelčnih skupnosti v zvezi s programom pouka, dni dejavnosti, ekskurzij, interesih dejavnosti, prireditev in drugih dejavnosti, ki jih organizira šola,
- spremlja uresničevanje pravic in dolžnosti učencev ter opozarja ravnatelja in svet šole na morebitne kršitve pravic učencev,
- organizira šolske prireditve, sodeluje pri izdajanju šolskega časopisa in informira učence o svoji dejavnosti,
- načrtuje in organizira skupne akcije (zbiralne akcije, solidarnostne akcije ipd.)
- predlaga izboljšave bivalnega okolja (lepši izgled, čistejše okolje) in sodeluje pri uresnitvi idej,
- oblikuje predloge za pohvale, nagrade in priznanja učencem,
- opravlja druge naloge, za katere se dogovorijo učenci.

Skupnost učencev šole ima mentorja, ki ga imenuje ravnateljica izmed strokovnih delavcev šole. Mentorja lahko predlagajo predstavniki oddelčnih skupnosti.

Šolski parlament

Šolski parlament je izvršilni organ skupnosti učencev šole. Sestavljajo ga učenci, ki jih izvoli skupnost učencev šole.

Šolski parlament se skliče najmanj dvakrat letno. Sklicatelj šolskega parlamenta je mentorica skupnosti učencev šole. Pobudo za sklic šolskega parlamenta lahko da tudi predstavnik oddelčne skupnosti.

16. člen (sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev)

Preventivni zdravstveni pregledi

Učenci imajo pravico do zdravstvenega varstva v skladu s posebnimi predpisi.

Osnovna šola mora sodelovati z zdravstvenimi zavodi pri izvajanju zdravstvenega varstva učencev, zlasti pri izvedbi obveznih zdravniških pregledov za otroke, vpisane v prvi razred, ob rednih sistematičnih zdravstvenih pregledih v času šolanja in cepljenj.

Splošni sistematski pregledi in cepljenje se izvajajo v 2., 4. in 6. razredu, medtem ko se v 8. razredu izvaja zgolj sistematski pregled.

Zdravstvena vzgoja - preventiva

Šola deluje preventivno in ozavešča učence o zdravih oblikah življenja, o pomenu osebne higiene, o škodljivih učinkih in posledicah kajenja, pitja alkoholnih pijač, uživanja drog, neprimernega prehranjevanja in raznih oblik nasilja. Šola ozavešča učence o njihovih pravicah in dolžnostih ter o iskanju ustreznih oblik pomoči. V te namene organizira različne aktivnosti pri pouku in drugih dejavnostih.

Dolžnost seznaitve in obveščanje o nalezljivih boleznih in epidemijah

Starši so dolžni obvestiti šolo o zdravstvenem stanju učenca in posebnih zahtevah za ohranjanje njegovega zdravja, kadar je to potrebno za zagotavljanje ustreznega zdravstvenega varstva učenca v času pouka in dejavnostih izven prostorov šole.

Šola obvešča starše o raznih epidemijah in ob tem izda tudi ustrezna navodila. Starši, katerih otroci imajo nalezljivo bolezen, so dolžni o tem obvestiti šolo.

Ukrepanje v primeru nenadne bolezni ali poškodbe

V primeru nenadne bolezni ali poškodbe učenca v času bivanja v šoli strokovni delavec takoj obvesti starše. Po potrebi pokliče reševalno službo (112).

17. člen (veljavnost pravil in izjava o seznaitvi)

Pravila šolskega reda so bila obravnavana na pedagoški konferenci učiteljskega zbora **26. 11. 2024**, obravnavana na seji sveta staršev **23. 1. 2025** in sprejeta na seji sveta zavoda **26. 2. 2025**.

Veljajo od **1. 3. 2025** dalje in s tem dnem prenehajo veljati Pravila šolskega reda, ki so veljala od 31. 8. 2016.

Vinica, 1. 3. 2025

Ravnateljica OŠ Vinica:
mag. Ines ŽLOGAR, prof.